

BACKGROUND REPORT

PRAGUEPRAŽSKÝ
STUDENTSTUDENTSKÝ
SUMMIT

UNSC

Factsheet:

Rwandská krize roku 1994

Autor: Dominik Presl
Imprimatur: Vojtěch Bahenský
Jazyková úprava: Martin Mezenský
Grafická úprava: Jan Hlaváček, Markéta Melicharová

Model OSN

Vydala Asociace pro mezinárodní otázky pro potřeby XX. ročníku Pražského studentského summitu.
© AMO 2015

Asociace pro mezinárodní otázky
Žitná 27, 110 00 Praha 1
Tel./fax: +420 224 813 460, e-mail: summit@amo.cz
IČ: 65 99 95 33

www.amo.cz

www.studentsummit.cz

1 Úvod

Krize, jež se udála v roce 1994 ve Rwandě, se zapsala do moderních světových dějin a do dějin mezinárodních vztahů zcela zásadním způsobem. Jedná se o událost, jež se v mnohém vymyká dalším případům proběhlých v posledních desetiletích, a to ať už nebývalou brutalitou, rychlostí eskalace, počtem obětí či komplikovanou úlohou a reakcí západního světa. Zároveň bychom od rozpadu východního bloku kolem SSSR našli jen málo událostí, které tak zásadně ovlivnily vnímání a působení mezinárodních organizací ze strany světové veřejnosti a které vyvolaly takovou diskuzi o jejich roli při řešení konfliktů.

„Jizvu po Rwandě“ si s sebou navíc zejména západní svět nese dodnes. Rwandský konflikt ovlivnil v mezinárodních vztazích vnímání Afriky jako regionu i dalších podobných lokálních krizí. Rwandská zkušenost je připomínána na půdě Rady bezpečnosti OSN do dnešních dnů a mnohdy ovlivňuje způsob, jakým se tento orgán při svém rozhodování zachová. Svým způsobem tedy zasahuje i do jeho současného fungování.

2 Historický kontext

Rwanda byla dlouhodobě rozdělená mezi dvě etnika, či spíše společenské třídy – bohatší Tutsijové, tvořící menšinu, a většinoví, chudší Hutuové. S příchodem belgických kolonialistů se stali Tutsijové vládnoucí, privilegovanou vrstvou s mnoha výhodami, Tutsijové byli například jediným etnikem s přístupem k vládním funkcím, což z nich učinilo terč závidění a nenávisť Hutuů. Po získání rwandské nezávislosti v roce 1962 se tak Tutsijové stali nenáviděnou menšinou, nyní již bez koloniální ochrany, a tedy i častou obětí útoků ze strany většinové společnosti.

Situace se dále vyhrotila s příchodem prezidenta Juvénila Habyarimana, který mohutně propagoval rasovou nenávist směřující vůči Tutsijům.¹ V reakci na to vznikla tutsijská Rwandská vlastenecká fronta (*Rwandan Patriotic Front, RPF*), která v roce 1990 zahájila ofenzívu vůči centrální vládě, tvořené tehdy již pouze Hutuy, jež vyústila v občanskou válku trvající prakticky až do začátku samotné genocidy.

¹ *Rwanda: How the genocide happened*. BBC News Africa. 2011-5-17. [cit. 2014-7-24]. Dostupné z: <http://www.bbc.co.uk/news/world-africa-13431486>

3 Průběh konfliktu

3.1 Počáteční eskalace

Ačkoliv se vypuknutí genocidy mohlo zpočátku zdát jako spontánní, přípravy k eliminaci tutsijské menšiny bylo možné tušit již delší dobu. S plánem na genocidu přišel zřejmě sám prezident Habyariman, jenž dlouhodobě propagoval rasovou nenávist a jenž se genocidou rozhodl upevnit svoje postavení a zároveň vyřešit problémy s etnickým rozdělením země.² Přípravy k rozsáhlé genocidě můžeme ve Rwandě vysledovat již k roku 1990, kdy začala rwandská armáda rozdávat mačety civilistům a poskytovat vojenský výcvik mladým Hutuům. Zároveň došlo za jediný rok k rozšíření počtu příslušníků rwandské armády na přibližně trojnásobek původního stavu.³ V roce 1993 poté začaly vznikat seznamy oficiálních nepřátel a zrádců a státní média (rádio a noviny) otevřeně propagovala anti-tutsijský rasismus.⁴

Samotná genocida začíná poté, co je dne 6. dubna 1994 sestřeleno letadlo s prezidentem Habyarimem a burundským prezidentem Cypriem Ntaryamirou na palubě. Hutuové považují sestřelení letadla za čin spáchaný RPF a v odvetě začíná hned 7. dubna masivní vyvražďování Tutsijů. To je koordinováno Hutuy ve vedení armády a prováděno zejména milicí Interahamwe, zároveň jsou ale k zabíjení donuceni i obyčejní Hutuové. Genocida se tak brzy změnila v masovou záležitost.

3.2 Průběh genocidy a následná situace

Jako první byli eliminováni tutsijští politici a intelektuálové, krátce na to se ovšem přechází k likvidaci prakticky všech příslušníků tutsijského etnika. Genocida probíhala stěží uvěřitelným tempem, odhaduje se, že každý den bylo zabito přibližně 10 000 civilistů, tedy 400 lidí každou hodinu.⁵ V červnu se do situace vkládá RPF, která zahajuje mohutnou ofenzívu s cílem zabránit dalším masakrům na Tutsijích. Dne 4. července se jí podaří ovládnout hlavní město Kigali a do konce měsíce i většinu země. Genocida tak byla zastavena, ale v okrajových částech země se nadále mezi oběma etniky bojovalo.

² *Rwanda: How the genocide happened*. BBC NewsAfrica. 2011-5-17. [cit. 2014-7-24]. Dostupné z: <http://www.bbc.co.uk/news/world-africa-13431486>

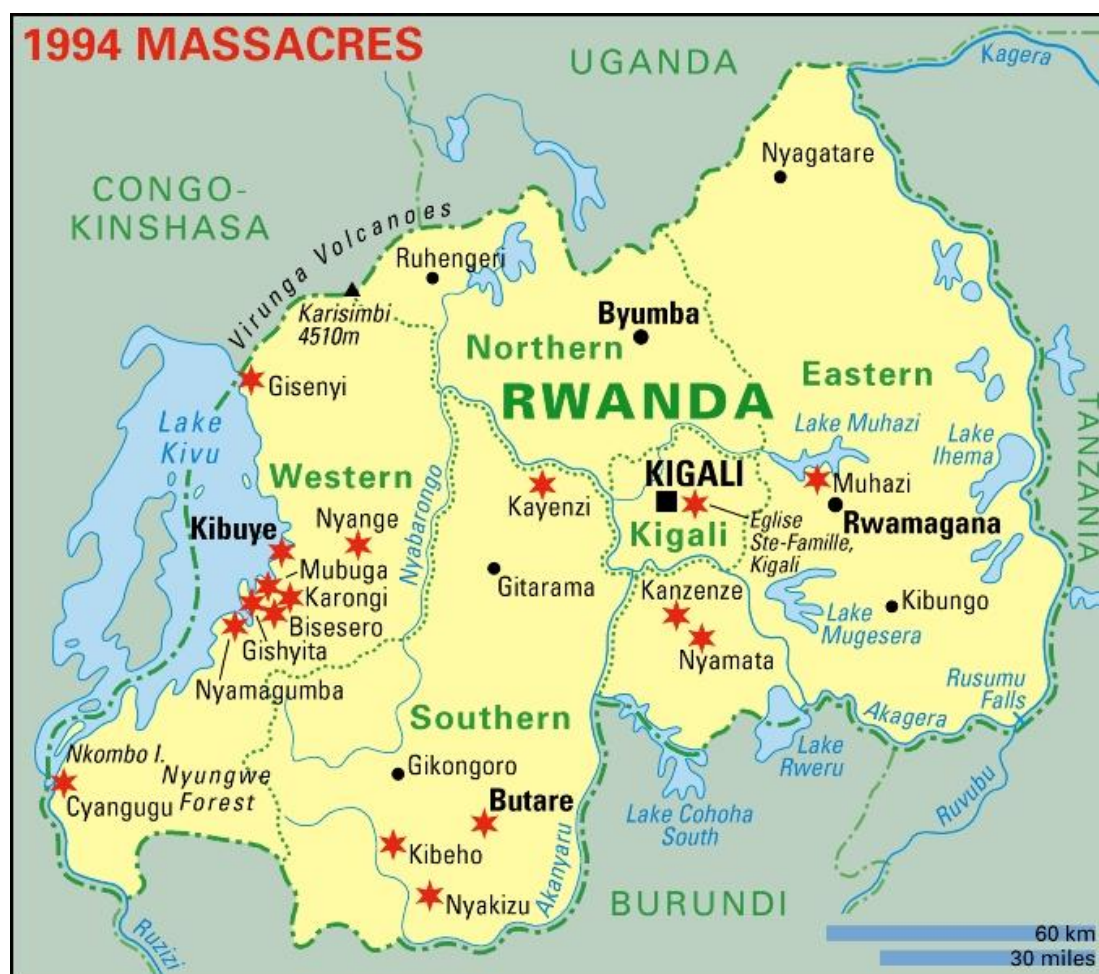
³ *Rwanda: The Background of Genocide*. History.com. 2011. [cit. 2014-7-24]. Dostupné z: <http://www.history.com/topics/rwandan-genocide>

⁴ *The Role of the West*. Rwandan Stories. 2012. [cit. 2014-7-24]. Dostupné z: http://www.rwandanstories.org/genocide/role_of_the_west.html

⁵ *Genocide in Rwanda*. The Genocide Combat Association. [cit. 2014-7-24]. Dostupné z: http://combatgenocide.org/?page_id=34

Obrázek 1: Mapa masakrů ve Rwandě 1994

Zdroj: *Rwanda: The poetry of genocide*. Voices Compassion Education. 18. 10. 2011 Dostupné z: <http://voiceseducation.org/content/rwanda-poetry-genocide>

Po svém vítězství ustanovila RPF multietnickou vládu. V čele země se ocitá prezident Pasteur Bizimungu z kmene Hutu, faktickým vládcem země se ale na mnoho přístích let stává velitel RPF z kmene Tutsi, Paul Kagame. Podle dostupných odhadů při genocidě trvající necelých sto dní zahynulo přibližně 800 000 lidí.⁶ Přibližně milion Tutsijů v průběhu genocidy prchnul z Rwandy a další milion a půl Hutuů Rwandu opustilo po vítězství RPF.

Většina Hutuů účastnících se genocidy nebyla nakonec nikdy potrestána. Po čase se vrátila do Rwandy a poté se pouze někteří z nich ocitli před soudem. Většina z nich byla souzena pouze vesnickými tribunály zvanými Gacaca a jen ty nejzávažnější zločiny se tak dostaly před řádné soudy či před Mezinárodní tribunál pro Rwandu, soudní dvůr, jež byl po rwandské genocidě založen z popudu OSN.⁷

⁶ *General Information*. International Criminal Tribunal for Rwanda. [cit. 2014-7-24]. Dostupné z: <http://www.unict.org/AboutICTR/GeneralInformation/tabid/101/Default.aspx>

⁷ *General Information*. International Criminal Tribunal for Rwanda. [cit. 2014-7-24]. Dostupné z: <http://www.unict.org/AboutICTR/GeneralInformation/tabid/101/Default.aspx>

4 Reakce mezinárodního společenství

4.1 UNAMIR

V srpnu roku 1993, rok před vypuknutím genocidy, byla mezi oběma etniky podepsána v tanzanské Arushe mírová smlouva.⁸ Ta byla podepsána na popud OSN a k jejímu podpisu bylo přistoupeno po nátlaku Francie na rwandskou vládu. Mimo jiné smlouva obsahovala i požadavek na vytvoření pozorovatelské mise OSN, jež by ve Rwandě působila. Ačkoliv nebyla tato mírová dohoda válčícími stranami dodržována, na jejím základě vznikla rezolucí UNSC č. 872 mise UNAMIR (UN Assistance Mission for Rwanda)⁹ pod vedením Kamerunce Jacquese-Rogera Booh-Booha, ve které působil jako vojenský velitel kanadský generál Roméo A. Dallaire. Jejím úkolem byla asistence při implementování mírových smluv z Arushy do praxe, skutečný mandát však byl velice omezený. Mandát dovolal misi pouze monitoring při demilitarizaci země a zajištění bezpečnosti před řádnými parlamentními volbami, které se měly odehrát na konci roku, striktně ovšem jednotkám UNAMIR zakazoval použití síly. Ve Rwandě navíc na této misi působilo pouze 2500 vojáků, pro něž ani nebyly zajištěné dostatečné zásoby munice.

Po vypuknutí genocidy požádal generál Dallaire rozšíření mandátu mise a o posílení mezinárodního vojenského sboru.¹⁰ To mu ale bylo Radou bezpečnosti OSN zamítnuto, neboť členské státy se odmítaly hlouběji zaplést do situace, a přítomné jednotky OSN tak mohly dále použít sílu pouze jako odpověď na přímé napadení.¹¹ Dne 7. dubna byla zabita také umírněná hutuská premiérka Agathe Uwilingiyimanaová. Ta se stavěla proti etnické nenávisti a prosazovala politiku vzájemného smíření. Stala se tak trnem v oku radikálním hutuským milicím. Spolu s ní bylo zabito i deset belgických vojáků, kteří byli přiděleni na její ochranu. V reakci na to Belgie stáhla ze země všechny své dosud přítomné vojenské jednotky. Dne 21. dubna 1994 Rada bezpečnosti OSN jednomyslně odhlasovala snížení počtu vojáků působících ve Rwandě na 270.¹² Ti v průběhu konfliktu nijak nezasáhli a pouze v několika případech se omezili na evakuaci zahraničních civilních pracovníků z ohrožených oblastí.

4.2 Jednání v Radě bezpečnosti OSN

Rada bezpečnosti OSN se situací ve Rwandě zabývala po dobu trvání genocidy celkem devětkrát, poprvé hned den po pádu letadla s oběma prezidenty, tedy 7. dubna. Právě zápisy z těchto jednání mohou velice dobře posloužit k pochopení motivace tehdejších členů k jejich

⁸ *Arusha Accords*. Government of Republic of Rwanda. [cit. 2014-7-24]. Dostupné z: <<http://www.gov.rw/THE-ARUSHA-PEACE-AGREEMENT?lang=en>>

⁹ *Rezoluce č. 872 (1993)* Přijata UNSC na 3288. zasedání. 1993-10-5. [cit. 2014-7-24]. S/RES/872. Dostupné z: <<http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N93/540/63/PDF/N9354063.pdf?OpenElement>>

¹⁰ *The Role of the West*. Rwandan Stories. 2012. [cit. 2014-7-24]. Dostupné z: <http://www.rwandanstories.org/genocide/role_of_the_west.html>

¹¹ *The Role of the West*. Rwandan Stories. 2012. [cit. 2014-7-24]. Dostupné z: <http://www.rwandanstories.org/genocide/role_of_the_west.html>

¹² *Rezoluce č. 912 (1994)*. Přijata UNSC na 3368. zasedání. 1994-4-21. [cit. 2014-7-24]. S/RES/912. Dostupné z: <<http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N94/190/85/PDF/N9419085.pdf?OpenElement>>

rozhodnutím, a proto je pro porozumění kontextu, v kterém probíhalo jednání na půdě OSN, jejich studium velmi doporučené.

Zásadním bylo bezpochyby druhé jednání od vypuknutí krize, na kterém došlo k jednomyslnému rozhodnutí o stažení většiny jednotek, obsaženém ve výše uvedené rezoluci UNSC č. 912. Ačkoliv si v té době většina států uvědomovala vážnost situace a měla informace o desítkách tisíc mrtvých civilistů, převážil názor, že větší počet mezinárodních sil by situaci nijak neuklidnil a spíše by tamní milice vyprovokoval k větší agresivitě.

Další zlom přichází až 17. května 1994 s rezolucí č. 918.¹³ Tato rezoluce zavádí embargo na dovoz zbraní do Rwandy a rozšiřuje množství vojenských jednotek působících v zemi na 5 500. Ačkoliv šlo o doposud nejaktivnější krok, jeho reálný dopad byl poměrně malý. Absurdní bylo zejména to, že k zákazu dovozu zbraní do země přistoupila Rada bezpečnosti OSN až více než měsíc po vypuknutí genocidy.

Zajímavostí je, že jedním z nejaktivnějších podporovatelů embarga a posílení mise byla i Česká republika, jež zastávala mezi členy UNSC jeden z nejrozhodnějších postojů. Jako první z tehdejších členů Rady bezpečnosti OSN označila probíhající konflikt za genocidu a již od doby jeho vypuknutí silně agitovala za větší aktivitu OSN ve Rwandě. Bohužel zůstala ve svém úsilí osamocena. I přesto se rwandská krize dá považovat za významnou kapitolu v historii novodobé české zahraniční politiky.

K dalšímu posílení jednotek ve Rwandě došlo i v červnových rezolucích č. 925¹⁴ a č. 928.¹⁵ Ovšem vzhledem k tomu, že jejich pravomoci a tzv. „Rules of Engagement“¹⁶ se nijak nerozšířily, nemělo toto posílení žádný větší význam. Představovaly tak pouze další z řady rezolucí, jež na situaci neměly takřka žádný vliv a převážně tak pouze zkonstatovaly zděšení nad další eskalací konfliktu. Poslední ze zlomových rezolucí pak přichází až k samotnému závěru konfliktu v podobě rezoluce č. 929,¹⁷ jež uděluje mandát francouzské mírové misi pod názvem *Operation Tourquoise*. Ta se nakonec ovšem stává, jak je uvedeno dále, jednou z nejkontroverznějších záležitostí spojenou s rwandskou krizí, a je jednou z příčin kritiky, která se na Organizaci spojených národů v pozdější době snesla.

¹³ Rezoluce č. 918 (1994). Přijata UNSC na 3377. zasedání. 1994-5-17. [cit. 2014-7-24]. S/RES/918. Dostupné z: <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N94/218/36/PDF/N9421836.pdf?OpenElement>

¹⁴ Rezoluce č. 925 (1994). Přijata UNSC na 3377. zasedání. 1994-6-8. [cit. 2014-7-24]. S/RES/925. Dostupné z: <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N94/244/54/PDF/N9424454.pdf?OpenElement>

¹⁵ Rezoluce č. 928 (1994). Přijata UNSC na 3391. zasedání. 1994-6-20. [cit. 2014-7-24]. S/RES/928. Dostupné z: <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N94/256/20/PDF/N9425620.pdf?OpenElement>

¹⁶ „Pravidla zásahu“ – pravidla definující, za jakých podmínek mohou být v dané situaci nasazeny ozbrojené síly.

¹⁷ Rezoluce č. 929 (1994). Přijata UNSC na 3392. zasedání. 1994-6-22. [cit. 2014-7-24]. S/RES/929. Dostupné z: <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N94/260/27/PDF/N9426027.pdf?OpenElement>

5 Rozbor neúspěchu OSN

5.1 Příčiny neúspěchu jednání

Za hlavní viníky, jež zapříčinily selhání OSN ve Rwandě, jsou často považovány zejména Spojené státy americké a Francie.¹⁸ Celá věc je ovšem poněkud komplikovanější.

Spojené státy stále procházely v době vypuknutí genocidy ve Rwandě celonárodním traumatem po ohromném vojenském fiasku – neúspěšné mírové misi v Somálsku. Při mírové misi, již velely právě americké ozbrojené síly, bylo v somálské metropoli Mogadišu zabito několik amerických vojáků a americká armáda se musela potupně stáhnout.¹⁹ Zahraniční politiku USA to určitým způsobem značně poznamenalo a do budoucna se americká administrativa již nechtěla vměšovat do dalších afrických občanských válek. Spojené státy americké byly navíc v roce 1994, krátce po rozpadu Sovětského svazu, jednoznačně největší světovou velmocí a jejich pozici automaticky následovalo velké množství dalších zemí.

Případ Francie se značně odlišuje, vzhledem k aktivnímu francouzskému zapojení do situace. Francie měla dlouholeté obchodní vztahy s Rwandou a dlouhodobě podporovala tamní autoritářský hutuský režim.²⁰ Francie dodávala rwandské armádě zbraně a vybavení a podílela se na výcviku jak pravidelné rwandské armády, tak místních milic Hutuů. V zemi tak měla silné obchodní i politické zájmy. Zatímco Spojené státy jsou obviňovány kvůli nedostatečné aktivitě, Francie je obviňována z částečné nápomoci proběhlé genocidě.²¹ Ať už právě výcvikem, či dodáním zbraní. Ačkoliv pak Francie jako první vyslala do země své vojáky a iniciovala operaci Turquoise, stalo se tak až poté, co tutsijská RPF osvobodila většinu území. Francie tak bývá obviňována, že jediným výsledkem této operace bylo usnadnění úniku ze země hlavním viníkům genocidy. Ti měli často osobní vazby s významnými francouzskými představiteli a v případě jejich odsouzení před mezinárodním tribunálem by část viny patrně padla i na Francii a její představitele.²² Součástí operace Turquoise totiž bylo vytvoření „bezpečné zóny“ na severu země spravované francouzskými jednotkami. V této zóně ale Francouzi umožnili pobyt ozbrojeným příslušníkům milicí Hutuů a dokonce zde umožnili i nepřerušované vysílání rádia RTL

¹⁸Power, Samantha. *Bystanders to Genocide*. The Atlantic. 2001-1-9. [cit. 2014-7-24]. Dostupné z: <http://www.theatlantic.com/magazine/archive/2001/09/bystanders-to-genocide/304571/>

¹⁹Stewart, Dr. Richard W. *"The United States Army in Somalia, 1992-1994"*. United States Army Center of Military History. United States Military. [cit. 2014-7-24]. Dostupné z: <http://www.history.army.mil/brochures/Somalia/Somalia.htm#p24>

²⁰Report on 1994 Genocide in Rwanda: Independent Inquiry into Rwandan Genocide Faults UN and Member States for Inadequate International Response. Foreign Policy Bulletin, str. 137-140. Cambridge University Press. 2009-2-13. [cit. 2014-7-24]. Dostupné z: <http://journals.cambridge.org/action/displayAbstract?fromPage=online&aid=3897748&fileId=S1052703600002525>

²¹Power, Samantha. *Bystanders to Genocide*. The Atlantic. 2001-1-9. [cit. 2014-7-24]. Dostupné z: <http://www.theatlantic.com/magazine/archive/2001/09/bystanders-to-genocide/304571/>

²²Power, Samantha. *Bystanders to Genocide*. The Atlantic. 2001-1-9. [cit. 2014-7-24]. Dostupné z: <http://www.theatlantic.com/magazine/archive/2001/09/bystanders-to-genocide/304571/>

(Radio-Télévision Libre des Mille Collines) vyzývajícího k pokračování v genocidě Tutsijů.²³

Jednání tak komplikovala zejména absence aktivity nejvlivnějšího člena Rady bezpečnosti OSN tehdejší doby, Spojených států amerických, stejně jako dalších stálých členů tohoto orgánu. Důležitějším bylo ovšem zdržování zásahu a zlehčování situace²⁴ ze strany Francie, jež dlouho nechtěla připustit zásah mezinárodního společenství, ani uznat rozsah a závažnost probíhajícího konfliktu.

Za dalšího viníka špatně zvládnuté krize bývá považováno samotná Organizace spojených národů, tedy konkrétně její vrcholní představitelé. Jak tehdejší generální tajemník OSN Butrus Butrus-Ghálí, tak jeho zástupce pro mírové operace Kofi Annan, dostávali velké množství informací, jež naznačovaly hypotetický příchod katastrofálního konfliktu. Ať už šlo o informace od belgických vojáků a od vojenského velitele mise UNAMIR generála Dallaira o dodávkách zbraní pro milice Hutuů či o údajně připravovaných seznamech cílů určených k eliminaci, a to včetně samotné premiérky. Problém byl i na straně kamerunského diplomata Booh-Booha, který podával zprávy o situaci v zemi přímo Kofi Annanovi a v jehož zprávách bylo riziko vypuknutí násilí značně podhodnocené. Kromě toho mezinárodní společenství nijak nezasáhlo proti faktorům podporujícím ve Rwandě mezietnickou nenávist. Jednalo se zejména o zmíněné rádio RTLHC, které organizovalo a podporovalo příslušníky hutujských milic.²⁵

Systematickým etnickým čistkám Tutsijů napomohly i identifikační průkazy vydávané již od dob belgické koloniální správy, které mezi údaji uváděly i etnickou příslušnost. Staly se tak účelným vodítkem pro likvidaci příslušníků konkrétní etnické skupiny. Původní administrativní statistický údaj strůjcem genocidia nechtěně výtečně posloužil.

Společnou vinu členských států Rady bezpečnosti OSN i vedení Organizace spojených národů dobře ilustruje tehdejší urputná snaha vyhnout se pojmenování konfliktu. Zatímco dnes je krize ve Rwandě jednomyslně klasifikována jako genocida, v době jejího průběhu se o ní mluvilo zásadně „pouze“ jako o občanské válce. V případě, že by byl použit termín genocida, pro mezinárodní společenství by začal existovat závazek k intervenci. Zejména americká administrativa se tak po více než dva měsíce úzkostlivě vyhýbala použití slova genocida v jakémkoliv oficiálním vyjádření.^{26 27}

²³ Rwanda, *The Wake of a Genocide*. Avega Agahozo. [cit. 2014-7-24]. Dostupné z: <<http://www.rwanda-genocide.org/>>

²⁴ United Nations Security Council Meeting Record. S/PV/3402. 1994-5-11. [cit. 2014-7-24]. Dostupné z: <http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/PV.3402>

²⁵ Philpot, Robin. *That Halo Over Romeo Dallaire's Head Has More Than One Hole in It!* 2004-5-17. [cit. 2014-7-24]. Dostupné z: <<http://www.counterpunch.org/2004/05/15/that-halo-over-romeo-dallaire-s-head-has-more-than-one-hole-in-it/>>

²⁶ *The Role of the West*. Rwandan Stories. 2012. [cit. 2014-7-24]. Dostupné z: <http://www.rwandanstories.org/genocide/role_of_the_west.html>

²⁷ Roy Carroll. *US chose to ignore Rwandan genocide*. The Guardian. 2004-3-24. [cit. 2014-7-24]. Dostupné z: <<http://www.theguardian.com/world/2004/mar/31/usa.rwanda>>

5.2 Vliv konfliktu na další fungování OSN

Rwandská krize představovala značnou ránu pro tehdy rozšířené idealistické mínění o fungování mezinárodního společenství a mezinárodních organizací. Nejednalo se pouze o jednu neúspěšnou mírovou misi, ale o fatální selhání celé OSN. To do budoucna značně ovlivnilo vnímání její legitimacy a důvěru v ní, a také například rozpoutalo první větší dohady o nutnosti reformy této organizace.

Zároveň také poukázala na nedostatečné nastavení pravidel pro fungování mírových misí pod záštitou OSN. Ukázalo se, že vyspělé státy nejsou ochotny nasazovat životy svých vojáků k řešení konfliktů v zemích, kde nemají vlastní zájmy. Zvýraznil se tak problém složení jednotek mírových sil, které byly tvořeny zejména vojáky z rozvojových zemí, kteří neměli dostatečný výcvik ani organizaci.

Hlavním tématem do budoucna se ovšem stala problematika stanovení mandátů pro mírové mise OSN. Nedostatečný mandát byl jednou z hlavních příčin traumatu vzniklého z rwandské krize. Vliv tohoto traumatu se bezpochyby podepsal i na jedné z nejvýznamnějších změn ve fungování mírových misí OSN, která se odehrála v roce 2013 – historicky první udělení ofenzivního mandátu mírové misi OSN. Stala se jím mise MONUSCO působící v Demokratické republice Kongo a jedním z argumentů pro jeho udělení se stala právě i zkušenost z nucené pasivity při rwandské genocidě.^{28 29}

6 Závěr

Pokud by měla Organizace spojených národů vytyčit zlomové body, kterými prošla během téměř sedmdesáti let své existence, rwandská krize by bezpochyby stála mezi nimi. V posledních dvaceti letech se událo jen málo tak intenzivních událostí, které se tak drastickým způsobem zapsaly do moderní historie. Rwandská krize totiž ovlivnila, kromě životů milionů rwandských občanů, přímo i nepřímo stovky milionů dalších lidí z rozvinutých i rozvíjejících se zemí. Ať už traumatem a výčitkami, jež postihly západní svět, či obavou, že pomoc v rozhodující chvíli nepříjde, již trpěly země třetího světa.

Zásadní význam měla tato krize i pro dalších dvacet let mezinárodních vztahů. Naplno se projevil rozdíl mezi deklarovaným závazkem a pragmatickým politickým realismem, a poněkud se tak narušila idylická představa, jež byla do té doby značně rozšířená. Ukázalo se, že globálně propojený svět, žijící v trvalém míru, není samozřejmostí. i na současné Radě bezpečnosti OSN můžeme dodnes vysledovat vliv těchto dvacet let starých událostí. Ačkoliv se obecně soudí, že se mezinárodní společenství poučilo, množství konfliktů, které v současném světě probíhají, či alespoň potenciálně hrozí, tomu příliš nenasvědčuje. A tak nezbyvá, než se k rwandskému poučení a tvrdě získaným zkušenostem nadále vracet.

²⁸ MONUSCO Mission Background. MONUSCO Mission. [cit. 2014-7-24]. Dostupné z:

<<http://www.un.org/en/peacekeeping/missions/monusco/background.shtml>>

²⁹ Resolution 2098 (2013) Enables 'Offensive' Combat Force To 'Neutralize and Disarm' Congolese Rebels, Foreign Armed Groups. SC/10964. Přijato UNSC na 6943. zasedání. 2013-3-28. [cit. 2014-7-24]. Dostupné z:

<<http://www.un.org/News/Press/docs/2013/sc10964.doc.htm>>

Použité zdroje

Arusha Accords. Government of Republic of Rwanda. [cit. 2014-7-24]. Dostupné z: <<http://www.gov.rw/THE-ARUSHA-PEACE-AGREEMENT?lang=en>>

General Information. International Criminal Tribunal for Rwanda. [cit. 2014-7-24]. Dostupné z: <<http://www.unictr.org/AboutICTR/GeneralInformation/tabid/101/Default.aspx>>

Genocide Archive Rwanda. [cit. 2014-7-24]. Dostupné z: <http://genocidearchiverwanda.org.rw/index.php/Welcome_to_Genocide_Archive_Rwanda>

Genocide in Rwanda. Rada pro lidská práva OSN. [cit. 2014-7-24]. Dostupné z: <http://www.unitedhumanrights.org/genocide/genocide_in_rwanda.htm>

Genocide in Rwanda. The Genocide Combat Association. [cit. 2014-7-24]. Dostupné z: <http://combatgenocide.org/?page_id=34>

MONUSCO Mission Background. MONUSCO Mission. [cit. 2014-7-24]. Dostupné z: <<http://www.un.org/en/peacekeeping/missions/monusco/background.shtml>>

Resolution 2098 (2013) Enables 'Offensive' Combat Force To 'Neutralize and Disarm' Congolese Rebels, Foreign Armed Groups. SC/10964. Přijata na 6943. zasedání UNSC. 2013-3-28. [cit. 2014-7-24]. Dostupné z: <<http://www.un.org/News/Press/docs/2013/sc10964.doc.htm>>

Resolution 872 (1993). Přijato UNSC na 3288. zasedání. 1993-10-5. [cit. 2014-7-24]. S/RES/872. Dostupné z: <<http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N93/540/63/PDF/N9354063.pdf?OpenElement>>

Resolution 912 (1994). Přijato UNSC na 3368. zasedání. 1994-4-21. [cit. 2014-7-24]. S/RES/912. Dostupné z: <<http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N94/190/85/PDF/N9419085.pdf?OpenElement>>

Resolution 918 (1994). Přijato UNSC na 3377. zasedání. 1994-5-17. [cit. 2014-7-24]. Dostupné z: <<http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N94/218/36/PDF/N9421836.pdf?OpenElement>>

Resolution 925 (1994). Přijato UNSC na 3388. zasedání. 1994-6-8. [cit. 2014-7-24]. S/RES/925. Dostupné z: <<http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N94/244/54/PDF/N9424454.pdf?OpenElement>>

Resolution 928 (1994). Přijato UNSC na 3391. zasedání. 1994-6-20. [cit. 2014-7-24]. S/RES/928. Dostupné z: <<http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N94/256/20/PDF/N9425620.pdf?OpenElement>>

Resolution 929 (1994). Přijato UNSC na 3392. zasedání. 1994-6-22. [cit. 2014-7-24]. S/RES/929. Dostupné z: <<http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N94/260/27/PDF/N9426027.pdf?OpenElement>>

Roy Carroll. *US chose to ignore Rwandan genocide*. The Guardian. 2004-3-24. [cit. 2014-7-24]. Dostupné z: <<http://www.theguardian.com/world/2004/mar/31/usa.rwanda>>

Rwanda genocide: 100 days of slaughter. BBC News Africa. 2014-4-7. [cit. 2014-7-24]. Dostupné z: <<http://www.bbc.com/news/world-africa-26875506>>

Rwanda: How the genocide happened. BBC News Africa. 2011-5-17. [cit. 2014-7-24]. Dostupné z: <<http://www.bbc.co.uk/news/world-africa-13431486>>

Rwanda, The Wake of a Genocide. Avega Agahozo. [cit. 2014-7-24]. Dostupné z: <<http://www.rwanda-genocide.org/>>

The Role of the West. Rwandan Stories. 2012. [cit. 2014-7-24]. Dostupné z: <http://www.rwandanstories.org/genocide/role_of_the_west.html>

Top partneři

Generální partner
Modelu OSN

Hlavní partner
Modelu OSN

Hlavní partner Modelu NATO

Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

Model NATO is co-sponsored by
the North Atlantic Treaty Organization

Hlavní partner Modelu EU

Partner konference

Univerzitní
partner

Partner zahájení

Partner jednání

Partneři Modelů

Mediální partneři

Hlavní mediální partner

Hlavní mediální partner

Partner Chronicle

**Asociace
pro mezinárodní
otázky**
Association
for International
Affairs

Pražský studentský summit
projekt Asociace pro mezinárodní otázky